וואל... סטריט

(א העפטן שפאנענדער ראמאן פון דעם אידישן אמעריקאנען לעבען הייגט צו טאג, געבוירן אויף די לעצטע פאסי־רונגען אין וואל סטריט.

— פון —

מארק סארדער

קאפיטעל איינס

פארבלאנדזשעט

די זון האט זיך ארונטערגעלאזט אין מערב זייט. דער הייסער זומער טאג איז געקומען צו אן ענד.

דער פארשוויבטער וועג האט זיך געצויגען אין דער אומענדליכער ווייט־קייט. דאס פעלד איז געלעגען ווייט און ברייט און האט געווארט אויף רעגען.

א שטיקענדע היץ איז געשטאנען אין דער לופט. די בלעטער אויף די בוים מער זענען געראנגען פארשמאכטע. די צוטריקענטע ערד ארום די וואר־צלען האט־בען געדורשט נאך אביסעל פייכטקייט.

מיט'ן אנקומען פון אוועגנס האט די היץ אביסעל נאכגעלאזט. פון פרייען פעלד איז געקומען א לייכטער גלעט פון א ווינטעל, וואס מען האט קוים געקענט פיהלען.

די זון האט, ווי א רויט שטיק פייער, זיך ארונטערגעלאזט העט־ווייט, ביים ברעג פון האריזאנט, און איהרע לעצטע, גאלדענע שטראלען האבען זיך דורכגע־בראכען א וועג צווישען די געדיכטע צווייגען פון די בוימער פון דעם נאהענ־טען וואלד.

ס'איז געווען סוף זומער. די לעצטע טעג איז אויגוסט, און אויפ'ן שמאלען וועג, וואס האט געפיהרט ביי דער זייט פון וואלד, האבען זיך געזעהן צוויי פרויען פיגורען.

איינע פון זיי, א יונגע פרוי פון א יאהר עטליכע און צוואנציג, איז געווען צארט און שלאנק, מיט א פיין־געשניצט פנים, מיט א לענגליכער נאז און מיט שטילע, פארטראכטע אויגען. אזוי ווי פאר־חלומ'טע אויגען. זי האט געטראגען א ווייסע זומערדיגע קלייד מיט קורצע אר־מעלי, פון וועלכע עס האבען אויסגעקוקט אהרע דינע, ווייסע ארעמס, וועלכע זע־נען געווען אזוי ווי דורכגעוועבט מיט דינע, בלייע אדערלאך. זי האט גע־האט א קאפ מיט געדיכטע קאשטאן האר, וועלכע זענען געלעגען אין אומארדנונג אויף איהר האלז און נאקען. אויף איהר האלז האט זי אויך געטראגען א דין, ווייס שארפעל און אין דער האנט האט זי געהאט א דין צווייגעל. וואס זי האט אפגעבראכען פון א בוים, און מיט וועל־כען זי האט פון צייט צו צייט שטיפערייש געפאכט אין דער לופטען. דאס איז גע־ווען לארא בערגמאן; די יונגע פרוי פון דעם דייטשן סטאם־בראהער סעמועל בערג־מאן, פון ניו־יארק. זי איז דא געווען מיט איהר אכט יעהריגער מיידעלע, עלסי, וועמען זי האט געלאזט אין האטעל, אונ־טער דער אויפזיכט פון דער דינסט.

די צווייטע פון די צוויי יונגע פרויען איז געווען נאך איינגעל, פון א יאהר צוויי און צוואנציג. זי איז געווען אביסעל דיקער, נידריגער פון לארא'ן און־אביסעל דיקער. עס קאן ווייז און זי איז הוקא ניט געווען שיעור. נאר צוליב דעם וואס זי איז געש־טאנען אט ארא, אין מיי־ווען נידריגער פון לארא'ן, האט זיך שוין אויסגעוויזען, אז זי איז דיקער אויך. יערענפאלס איז זי געווען א שעהן, צו־ציהענד מיידעל, מיט שווארצע אויגען, זין וועלכע עס האט שטענדיג געברענט א אומרוהיג פייערעל. זי האט נעראט שווארצע האר און א פול, לייכטער פנים וואס האט שטענדיג געשמייכעלט. און איהרע פולע ליפען זענען אזוי ווי אלע מאל גרייט געווען אויפצוכאפען א קוש פון דעם ערשטען בעסטען מאנסביל. זי איז מעהר געלאפען ווי געגאנגען אין פאראויס, אונטערטענצלענדיג זיך פון צייט צו צייט, מיט אזא לייכטקייט און זארגלאזיגקייט, גלייך עס וואלט איהר ניט געפעהלט קיין שום זאך אויף דער וועלט. דאס איז געווען בעקי פעלדשער, א סטע־נאגראפיסטקע, וועלכע האט געארבייט אין מר. בערגמאנ'ס אפיס שוין דאס צווייטע יאהר.

עס וואלט כדאי געווען צו דערצעה־לען ווי אזוי און אויף וועלכען אופן די דאזיגע יונגע און זעהר פעהיגע בעקי פעלדשער איז אנגעקומען אין מר. בערג־מאנ'ס אפיס אויף וואל סטריט, ניו־יארק, און ווי שנעל זי האט דארט איבערגענו־מען די פארפלאנטערטע תורה פון סטאפקס. זייער פאלען און זייער שטייגען; אבער דאס וועט געטאן ווערען ביי אן אנדער געלעגענהייט. שפעטער אביסעל. דא איז גענוג צו דערמאנען דעם פאקט, אז די שעהנע און צארטע לארא בערגמאן האט זיך שנעל באפריינדעט מיט איהר מאנ'ס סטענאגראפיסטקע, אין די לעצטע צוויי וואכען אין אויגוסט, ווען בעקי האט גע־קראגען וואקיישאן, האט זי זי איינגעלא־דען צו פארברייגגען מיט איהר אין האר־טעל אלס איהר גאסט. בעקי האט, אלס סטענאגראפיסטקע, קיין סך געלט ניט פארדיענט, און זי וואלט זיך קיינמאל ניט געקענט ערלויבען אזא לוקסוס צו שטעהן אין אזא רייכען האטעל. איז זי דערפאר, נאטירליך, זעהר דאנקבאר געווען איהר פריינדין און באלעבאסטע, לארא בערג־מאן.

— וואו זענען מיר דא פארקראכען? — האט לארא געזאגט און איז אלוצלונג געבליבען שטעהן.

— זי האט זיך ארומגעקוקט, אזוי ווי זי וואלט געזוכט צו דערקענען דעם וועג אויף וועלכען זיי זענען ביידע געגאנגען. געצויגען מיט די אקסלען.

— אז איהר ווייסט ניט, ווי אזוי זאל איך ווייסן? — האט זי געשפאסט.

און זי איז געווען גערעכט. לארא איז שוין געווען דריטען זומער אין דער זעלבער צענגנס. און זי האט שוין געמענט זיין באקאנט מיט די פארשידע־נע וועגען וואס האבען זיך גערדרעהט און געפלאנטערט איינס אינ'ס אנדערען. בעקי איז דא געווען דעם ערשטען מאל.

— איך האב מורא, אז מיר האבען פארבלאנדזשעט — האט לארא געזאגט אביסעל אומרוהיג.

— מיר זענען ניט אין א מדבר — האט בעקי געגענטפערט מיט איהר שטענ־דיגער זארגלאזיגקייט און איז ווייטער געגאנגען פאראויס, אונטערטאנצענדיג פון צייט צו צייט.

— עס פאלט צו די נאכט — האט לארא באמערקט.

— קיין וועלף וועלען אונז ניט אויס־כאפען — האט בעקי ווידער געלאכט.

— מיר וועלען פארשעטיגען סאפ־פער — האט לארא ווידער געזאגט.

— זעהט איהר, דאס איז טאקע א שאד — האט העקי געזאגט און איז אויף א ווייל געבליבען שטעהן — איך בין טאקע שוין היבשלאך הונגעריג. ווי לאנג איז שוין אז מיר געהען אזוי?

— איך ווייס דען? — האט לארא געזאגט — איך האב דען געקוקט אויפ'ן זייגער?

— איר גערענק — האט בעקי גע־זאגט קוקענדיג צום הימעל ארויף — אז דען איז נעשטאנען אט ארא. אין מיי־טען הימעל וועגן מיר זענען ארויס.

— ס'קען ניט זיין — האט לארא גע־זאגט — עס האט שוין געמוזט זיין שפעטער.

— אז איך זאג, ווייס איך וואס אין זאג! — האט בעקי אויסגערופען מיט א מארגער פעסטקייט אין טאן.

לארא האט אויף איהר א קוק גע־טאן און האט זיך צולאכט.

— איהר האט א מארגע איינגע־שפארטקייט אין זיך — האט זי בא־מערקט.

בעקי איז אביסעל רויט געווארען און האט אויך געפרובט א שמייכעל טאן.

— אט אזוי בין איך שוין — האט זי געזאגט, אזוי ווי זי וואלט זיך גע־וואלט פארענטפערען — מיין מאמ'ס פלעגט אלע שרייען אויף מיר א איך בין אן עקשן, אן איינגעשפארטן זאך.

— דאס איז ניט קיין חסרון, בעקי — האט לארא גערעדט צו איהר פריינדליך און צארט און האט זי אנגענומען אונ־טער'ן ארעם — איהר זענט א מענש מיט ווילען, מיט כאראקטער, איהר האט אין זיך גענוג שטארקייט דורכצופיהרען דאס, וואס איהר נעהמט זיך אריין אין קאפ.

בעקי איז ווידער רויט געווארען. זי האט אזוי ווי איבערראשט א קוק געטאן אויף דער שעהנער לארא, וועלכע האט ליכליך נעקוקט אויף איהר.

— איהר מיינט טאקע דאס אלץ, וואס איהר זאגט? — האט בעקי שנעל א פרעג געטאן.

— נו, וואס דען, איך זאג ליגען? — האט לארא אויסגעלאזט א געלעכטער.

— ניין, ניין, ניט דאס האב איך גע־מיינט... — איז בעקי געווארען פאר־צאפעלט. זי האט זיך דערשראקען, טאק־מאל האט זי באליידיגט איהר באלעבאס־טע. — ניין, חלילה... — האט זי ווידער גערעדט — איך האב ניט געמיינט צו זאג־נען אז איהר זאגט, חלילה, ליגען... איך האב נאר געמיינט... געמיינט צו זאגען.... אז, אז, איהר קענט מיך אפשר בעסער ווי איך קען זיך אליין.

לארא האט געלאכט.

— נו, לאמיר בעסער ניט רעדען פון דעם — האט זי געזאגט — לאמיר בעסער זעהן וואו געפינען מיר זיך דא. עס ווערט שפעט.

פון די הויכע ביימער זענען געפא־לען טונקעלע שאטענס, וואס האבן זיך געשפרייט פון זייערע פיס. דער הימעל איז געווארען אלץ טונקעלער און טונקע־לער, און באלד האבען איינציגע שטע־רען אנגעהויבען צו פינקעלען אין דער הויך, און אומהיימליכע שטילקייט האט זיך גע־טראגען פונ'ם וואלד און פונ'ם פעלד. עס איז געווען מאדנע דריקענד און שווער. קיין שום מענש האט זיך ניט געזעהן. קיין שום וואגן איז ניט פארבייגעפאהרען אויף דעם שמאלען וועג.

— מיר האבען פארבלאנדזשעט... —

האט לארא אויסגערופען און איז געבליי־בען שטעהן מיט שרעק.

— איהר מיינט אזוי? — איז אויך בעקי געבליבען שטעהן.

— דאס קינד וועט דארט ווערען אומ־רוהיג... — האט לארא ווידער געזאגט, אזוי ווי צו זיך אליין.

— לאמיר געהן צוריק — האט בע־קי געזאגט און האט אומרוהיג געקוקט ארום זיך.

— צוריק? — האט לארא איבערגע־פרעגט, און האט ניט געוואוסט וואס צו געטאפערען.

— וואס דען, און וואלד וועלען מיר געהן? — האט בעקי אויסגערופען נאך מיט מעהר שרעק. זי האט זיך געזונטען שרעקען פאר לארא'ס שרעק מעהר ווי פון איהר איינגענעם.

— לאמיר געהן צוריק... — האט לארא געזאגט — אפשר וועלען מיר אימי־צען באנעגענען.

— ניט געווען גערארפט פארגעהן אזוי ווייט... — האט בעקי געזאגט —

לארא האט אויף איהר א קוק געטאן און האט זיך דערשראקען. בעקי'ס פנים איז געווען איינגאנצען פארענדערט. עס איז געווען שווארץ פון שרעק.

ניט ווילענדיג האט לארא א לאך גע־טאן.

— איך האב שוין חרטה — האט זי געזאגט מיט שפאס.

— אויף וואס האט איהר חרטה? — האט בעקי פארוואונדערט געפרעגט.

— אויף דעם וואס איך האט פריה־ער געזאגט — האט לארא אלץ געשמיי־כעלט.

— וואס האט איהר דען געזאגט?

— וואס זשע, בעקי, איהר האט שוין פארגעסען?

— איך ווייס ניט וואס איהר מיינט...

— האט בעקי געזאגט, מען האט געקענט זעהן אז עס ליגט איהר איצט ניט אין קאפ צו שפאסען.

אבער וואס מעהר לארא האט באמ־ערקט בעקי'ס אומרוהיגקייט, אלץ מעהר האט זי געפיהלט, אז עס איז איהר פליכט צו צושטרייטען זי, צו דערמינטערען זי, און מיט דעם פריהערדיגען שפאסיגען טאן האט זי ווייטער געזאגט.

— איך מיין דאס, וואס איך האב גע־זאגט פריהער ווען איך כארעקטער...

— יא...

— איך האב ניט געוואוסט אז איהר זענט אזא שרעקעדיגע... — האט לארא געזאגט.

בעקי איז רויט געווארען.

—וועל, איך שעהם זיך ניט מיט דעם — האט בעקי געזאגט — איך בין א יונגער מענש... א יונג מיידעל...

לארא האט זיך ווידער צולאכט.

—איז וואס־זשע האט איהר מורא?

דא זענען קיין וועלף ניטא.

— פאראן אלערליי חיות... — האט בעקי שטיל באמערקט.

לארא האט פארוואונדערט געקוקט אויף איהר.

— חיות? — האט זי איבערגערעדט. פון וואנען קומען אהער חיות? וואס רעדט איהר פון נאריש־קייטען זיך?

אט לארא איז אליין אויף געווארען אומרוהיג און האט נערוועז געקוקט ארום זיך.

— איך מיין... איך מיין חיות אויף צוויי פיס... — האט בעקי ארויסגע־רעדט מיט אן איינגעהאלטענעם אטעם, אזוי ווי זי וואלט מורא געהאט אז אימי־צער וועט זי דערהערען.

לארא האט עפעס געוואלט זאגען, אבער אין דעם מאמענט איז די נאכט־שטילקייט, וואס האט געהערשט ארום זיי, פלוצלונג איבערגעריסען געווארען דורך דעם הודזשען פון אן אויטאמאביל. פון ווייטענס, פון צווישען די געדיכטע ביימער, האט זיך דערזעהן דאס ליכט פון א מאשין.

— אימיצער פאהרט! — האט לא־רא אויסגערופען מיט פרייד.

— איך האב מורא! — האט בעקי אויסגעשריען, און האט זיך צוגעטויליעט צו לארא'ן. איהר גאנצער קערפער האט געציטערט.

לארא, כאטש זי איז אליין אויך גע־ווען אומרוהיג, האט פונדעסטוועגען גע־פרובט מאכען א העלדישע מינע. זי האט געלאכט פון בעקי'ן.

— נאריש ווייטל! וואס איהר זענט

— האט זי געזאגט — מיר וועלען אפ־שטעלען די מענשען און בעטען מען זאל אונז ארויספיהרען צום וועג.

לארא איז געווען אויפגערעגט:

— פאר אזא בייבי האב איך אייך ניט געהאלטען! — האט זי אויסגערו־פען — פארוואס באהאלטען זיך? פאר וועמען?

אין דער מינוט האט די מאשין זיך כאוויזען אויפ'ן שמאלען, גריבערדיגען וועג. די מאשין האט זיך געווארפען אראפ און אויף. און האט זיך לאנגזאם גע־שלעפט אלץ נעהענטער צו זיי.

ווען די מאשין איז צוגעקומען נא־הענט, האבען זיי דערזעהן צוויי יונגע־לייט זיצענדיג אין דער מאשין. די פרויען האבען לייכטער אפגעאטעמט.

דער יונגערמאן, וועלכער האט גע־טריבען די מאשין, האט פארוואונדערט געקוקט אויף די צוויי פרויען ביי דער זייט פון וועג און האט זיך שנעל איבערגע־קוקט מיט'ן צווייטען יונגענמאן, וועלכער איז געזעסען לעבען איהם.

צוויי פרויען, אזוי שפעט ביינאכט, אויף א פארלאזענעם וועג... לעבען וואלד... וואס פאר א פרוי'ן זענען דאס?

ער האט איינגעהאלטען די מאשין, און נאך איידער ער איז געבליבען שטעהן זענען די צוויי פרויען צוגעלאפען.

— ווילט איהר זיין אזוי גוט... — האט לארא די ערשטע אויסגערופען.

— ניין... ניין... — האט בעקי גע־פרובט זי ציהען אויף צוריק.

לארא האט זיך לאנגזאם באפייט פון איהר.

— מיר האבען פארבלאנדזשעט... ארונטער פון וועג... — האט זי געזאגט צו די צוויי יונגעלייט — מיר וועלען אייך זעהר דאנקבאר זיי אויב איהר וועט...

דער יונגער שאופער האט א שמיי־כעל געטאן און זיין רעכט אויג האט אזא מאדנעם וואונק געטאן צום צווייטען, וועל־כער איז געווען ביי זיין זייט. בעקי האט אויפגעכאפט דעם פינטעל פון זיין אויג און זי האט געפיהלט זיי עפעס רייסט זיך איהר אפ אין האר־צען.

— קוקען אויס צו זיין צוויי אנ־שטענדיגע יונגעלייט... — האט לארא גע־זאגט אזא שרעקעדיגע... — האט לארא געזאגט.

בעקי איז רויט געווארען.

—וועל, איך שעהם זיך ניט מיט דעם — האט בעקי געזאגט — איך בין א יונגער מענש... א יונג מיידעל...

לארא האט זיך ווידער צולאכט.

—איז וואס־זשע האט איהר מורא?

דא זענען קיין וועלף ניטא.

— פאראן אלערליי חיות... — האט בעקי שטיל באמערקט.

לארא האט פארוואונדערט געקוקט אויף איהר.

— חיות? — האט זי איבערגערעדט. פון וואנען קומען אהער חיות? וואס רעדט איהר פון נאריש־קייטען זיך?

אט לארא איז אליין אויף געווארען אומרוהיג און האט נערוועז געקוקט ארום זיך.

— איך מיין... איך מיין חיות אויף צוויי פיס... — האט בעקי ארויסגע־רעדט מיט אן איינגעהאלטענעם אטעם, אזוי ווי זי וואלט מורא געהאט אז אימי־צער וועט זי דערהערען.

לארא האט עפעס געוואלט זאגען, אבער אין דעם מאמענט איז די נאכט־שטילקייט, וואס האט געהערשט ארום זיי, פלוצלונג איבערגעריסען געווארען דורך דעם הודזשען פון אן אויטאמאביל. פון ווייטענס, פון צווישען די געדיכטע ביימער, האט זיך דערזעהן דאס ליכט פון א מאשין.

— אימיצער פאהרט! — האט לא־רא אויסגערופען מיט פרייד.

— איך האב מורא! — האט בעקי אויסגעשריען, און האט זיך צוגעטויליעט צו לארא'ן. איהר גאנצער קערפער האט געציטערט.

לארא, כאטש זי איז אליין אויך גע־ווען אומרוהיג, האט פונדעסטוועגען גע־פרובט מאכען א העלדישע מינע. זי האט געלאכט פון בעקי'ן.

— נאריש ווייטל! וואס איהר זענט

— האט זי געזאגט — מיר וועלען אפ־שטעלען די מענשען און בעטען מען זאל אונז ארויספיהרען צום וועג.

לארא איז געווען אויפגערעגט:

— פאר אזא בייבי האב איך אייך ניט געהאלטען! — האט זי אויסגערו־פען — פארוואס באהאלטען זיך? פאר וועמען?

אין דער מינוט האט די מאשין זיך כאוויזען אויפ'ן שמאלען, גריבערדיגען וועג. די מאשין האט זיך געווארפען אראפ און אויף. און האט זיך לאנגזאם גע־שלעפט אלץ נעהענטער צו זיי.

ווען די מאשין איז צוגעקומען נא־הענט, האבען זיי דערזעהן צוויי יונגע־לייט זיצענדיג אין דער מאשין. די פרויען האבען לייכטער אפגעאטעמט.

דער יונגערמאן, וועלכער האט גע־טריבען די מאשין, האט פארוואונדערט געקוקט אויף די צוויי פרויען ביי דער זייט פון וועג און האט זיך שנעל איבערגע־קוקט מיט'ן צווייטען יונגענמאן, וועלכער איז געזעסען לעבען איהם.

צוויי פרויען, אזוי שפעט ביינאכט, אויף א פארלאזענעם וועג... לעבען וואלד... וואס פאר א פרוי'ן זענען דאס?

ער האט איינגעהאלטען די מאשין, און נאך איידער ער איז געבליבען שטעהן זענען די צוויי פרויען צוגעלאפען.

— ווילט איהר זיין אזוי גוט... — האט לארא די ערשטע אויסגערופען.

— ניין... ניין... — האט בעקי גע־פרובט זי ציהען אויף צוריק.

לארא האט זיך לאנגזאם באפייט פון איהר.

— מיר האבען פארבלאנדזשעט... ארונטער פון וועג... — האט זי געזאגט צו די צוויי יונגעלייט — מיר וועלען אייך זעהר דאנקבאר זיי אויב איהר וועט...

דער יונגער שאופער האט א שמיי־כעל געטאן און זיין רעכט אויג האט אזא מאדנעם וואונק געטאן צום צווייטען, וועל־כער איז געווען ביי זיין זייט. בעקי האט אויפגעכאפט דעם פינטעל פון זיין אויג און זי האט געפיהלט זיי עפעס רייסט זיך איהר אפ אין האר־צען.

— קוקען אויס צו זיין צוויי אנ־שטענדיגע יונגעלייט... — האט לארא גע־טראכט אין דער זעלבער מינוט.

דער צווייטער יונגערמאן איז ארויס פון דער מאשין און האט געעפענט דאס טירעל פון דעם הינטערשטען טייל.

— ביטע, קומט אריין — האט ער געזאגט און האט זיך פארבייגען ווי א דושענטעלמאן.

לארא האט א ציה געטאן בעקי'ן נאך זיך.

— קומט, זייט ניט קיין נאר — האט לארא זי געשלעפט מיט זיך.

— אייער פריינדין שרעקט זיך... — האט דער יונגערמאן באמערקט מיט א שמייכעל.

— מיר זענען ניט קיין בערען — האט דער שאופער פון זיין זייט באמערקט מיט א שמייכעל.

— אנטשולדיגט... — האט בעקי קוים ארויסגעזאגט. זי האט אליין געפיהלט אז עס איז נאריש צו זיין אזוי שרעקענדיג. זיי זענען דאך, נאכאלעמען, ניט אין קיין מדבר, און די יונגעלייט קוקען אויס אנ־שטענדיג יונגעלייט צו זיין... פאר וואס זאלען זיי פאר זיי מורא האבען, פאר־וואס?

די צוויי פרויען האבען זיך אריינ־געזעצט אין דער מאשין. דער יונגער־מאן איז צוריק אריין אין פראנט, לעבען שאופער, און די מאשין האט זיך גערוהרט פון ארט, אונטערטאנצענדיג איבער די גרויבערדיגע פלעצער פון דעם ליימיגען וועג.

— וואו שטעהען די דאמען? אין וועלכען האטעל? — האט דער שאופער א פרעג געטאן.

— מיר וועלען אייך זעהר דאנקבאר זיין ווען איהר וועט אונז ארונטערלאזען ביי דער האווענו — האט לארא געזאגט — פון דארט וועלען מיר שוין אליין טרע־פען.

— נו, ווי איהר ווילט — האט דער שאופער געענטפערט און האט ווידער מיט א קרומען שמייכעל א קוק געטאן אויף זיין פריינט. אבער ניט בעקי און ניט לארא האבען דעם שמייכעל געקענט זעהן.

אבער לארא איז מיט אמאל געווא־רען אומרוהיג. זי האט באמערקט אז די מאשין געהט ווייטער אויף דעם זעלבען ליימיגען וועג, וואס ציהט זיך אריין צווי־שען די בוימער פון וואלד.

— אבער פאהרט ניט ריכטיג.

— האט זי אויסגערופען אביסעל אומ־רוהיג.

דער שאופער האט גארניט געענט־פערט און האט ווייטער געטריבען די מאשין'ן זעלבען וועג.

קאפיטעל צוויי.

מעגשען־חיות

צווישען די בוימער פון וואלד האט די נאכט זיך געפיהלט נאך שטארקער, פינסטערער און דריקענדיגער.

— ווי שפעט קען איצט זיין? —

האט לארא ביי זיך געטראכט. זי האט אבער מורא געהאט צו פרעגען. די דרי־קענדע שטילקייט ארום איהר האט אזוי ווי פארשלאסען איהר מויל.

זומערצייט ווערט שפעט נאכט. עס איז אודאי איצט שוין ניין דער זייגער... אפשר שוין שפעטער... דאס קינד... עלסי... ער וועט אודאי ווייגען... די דינסט זאל כאטש האבען שכל און איהם געבען עסען און לעגען איהם שלאפען....

די מאשין האט זיך געטרייסעלט. וואר פענדיג זיך פון איין זייט אויף דער אנדערער. א פאר מאל האט זי זיך אנ־געשלאגען אן בעקי'ן. וועלכע איז געווע־סען לעבען איהר און האט נערוועז גע־ציטערט. לארא האט געוואלט רעדען צו איהר, עפעס זאגען איהר, אויפמונטערען זי, אבער זי האט מורא געהאט אז איהר שטימע וועט זי פאר־ראטען... די יונגע־לייט וועלען דערשפירען אז זיי שרעקען זיך... אויב זיי מייגען אפילו ניט קיין שלעכטס, וועלען זיי גלאט אזוי לאכען פון זיי...

אבער פארוואס פאהרען זיי אלץ מיט דעם דאזיגען פינסטערען, גריבער־דיגען וועג? פארוואס שלעפען זיי זיך דוקא צווישען די בוימער? קען דען מאשין.

דער צווייטער יונגערמאן, באמער־קענדיג זייער אומרוהיגקייט, האט גע־זוכט זיי צו צושטרייטען:

— איהר דארפט ניט זיין אומרוהיג — האט ער געזאגט צו זיי — עס וועט נעמען א קליינע צייט, וועלען מיר קע־נען ווייטער פאהרען.

פון זיין גלעטענדער שטימע, איז זיי געווארען אביסעל לייכטער אויפ'ן הארצען, אבער בעקי איז אלץ געווען אומ־רוהיג און נערוועז און האט די גאנצע צייט זיך געטוליעט צו לארא'ן.

—עס איז ניט מעהר ווי א צופאל — האט ער ווייטער געערדט צו זיי.

מיט די ווערטער האט ער זיי גע־לאזט שטעהן אין דער פינסטער, צווי־שען די בוימער, און איז צוגעגאנגען צו דער מאשין, העלפען זיין חבר, וועלכער האט זיך געשפארט ביי דער דאר.

— די דאר זיצט טיעף אין דער לוי־מיגער ערד — האט דער שאופער געזאגט, אויפהויבענדיג זיך.

— מיר וועלען אונטערשטעלען דעם דזשעק — האט דער אנדערער געזאגט.

— עס וועט ניט העלפען — האט דער שאופער געזאגט מיט א מאדנער זויבערקייט אין קול.

— אבער פרובירען קען מען דאך — האט דער צווייטער באמערקט.

זיי האבען זיך ביידע שטילערהייט געפארקעט ביי דער מאשין. עפעס האר־בען זיי דארט געפרובט אונטערשטעלען און אונטערהויבען. אבער עס האט גאר ניט געהאלפען. די מאשין האט זיך ניט זיך זיך אליין. מיט צוויי יונגעלייט לעבען זיי...

— ניט אנדערש, נאר דער ניט־גוטער שפילט אונז אפ א שפיצעל... האט לארא ביי זיך געטראכט.

ארום איז דער וואלד געלעגען אין א געדיכטער פינסטערניש. די לאמפען פון דער מאשין האבען באלויכטען א קליינעם פלאץ אין פראנט פון דער מא־שין. די יונגעלייט זענען ביידע ארויס פון דער מאשין און האבען גענומען ארומ־קוקען וואס עס איז דארט געשעהן.

דער שאופער האט זיך געקראצט אין קאפ:

— אויב־מיר וועלען ניט קענען ארויס־הויבען די דאר — האט ער געזאגט — וועלען מיר מוזען געהן צופוס אהיים.

— אבער מיר קענען דאך פרובירען — האט דער צווייטער יונגערמאן געזאגט.

— איהר וועט מוזען זיין אזוי גוט...

די שטימע פון דעם צווייטען יונגע־מאן איז געווען ווייך און צארט און די פרויען האבען אונטער דעם קלאנג פון זיין שטימע אזוי ווי לייכטער אפגעגע־טעמט.

— די דינסט זאל כאטש האבען שכל און לעגען דאס קינד שלאפען... — האט לארא ניט אויפגעהערט צו טראכטען אין דער זעלבער מינוט.

דער שאופער איז צוגעקומען צו זיי.

— האט ער געזאגט און האט זיי שארף אריינגעקוקט אין דער מאשין.

— מיר זענען געסטאקט — האט דער שאופער קלאטבלוטיג ארויסגע־רעדט.

לארא'ס פנים האט זיך איבערגעצויי־גען מיט א טויזליכער בלאסקייט. מעהר פעהלט זיי נישט, נאר צו בלייבען דא שטעקען און ניט קענען זיך ריהרען פון ארט... בייגאנצען, אין דער פינסטער, אין א וואלד, מיט צוויי יונגעלייט לעבען זיי...

— ניט אנדערש, נאר דער ניט־גוטער שפילט אונז אפ א שפיצעל... האט לארא ביי זיך געטראכט.

דער שאופער האט גארניט געענט־פערט און האט ווייטער געטריבען די מאשין'ן זעלבען וועג.

קאפיטעל צוויי.

מעגשען־חיות

צווישען די בוימער פון וואלד האט די נאכט זיך געפיהלט נאך שטארקער, פינסטערער און דריקענדיגער.

— ווי שפעט קען איצט זיין? —

האט לארא ביי זיך געטראכט. זי האט אבער מורא געהאט צו פרעגען. די דרי־קענדע שטילקייט ארום איהר האט אזוי ווי פארשלאסען איהר מויל.

זומערצייט ווערט שפעט נאכט. עס איז אודאי איצט שוין ניין דער זייגער... אפשר שוין שפעטער... דאס קינד... עלסי... ער וועט אודאי ווייגען... די דינסט זאל כאטש האבען שכל און איהם געבען עסען און לעגען איהם שלאפען....

די מאשין האט זיך געטרייסעלט. וואר פענדיג זיך פון איין זייט אויף דער אנדערער. א פאר מאל האט זי זיך אנ־געשלאגען אן בעקי'ן. וועלכע איז געווע־סען לעבען איהר און האט נערוועז גע־ציטערט. לארא האט געוואלט רעדען צו איהר, עפעס זאגען איהר, אויפמונטערען זי, אבער זי האט מורא געהאט אז איהר שטימע וועט זי פאר־ראטען... די יונגע־לייט וועלען דערשפירען אז זיי שרעקען זיך... אויב זיי מייגען אפילו ניט קיין שלעכטס, וועלען זיי גלאט אזוי לאכען פון זיי...

אבער פארוואס פאהרען זיי אלץ מיט דעם דאזיגען פינסטערען, גריבער־דיגען וועג? פארוואס שלעפען זיי זיך דוקא צווישען די בוימער? קען דען מאשין אז עס איז קיין אנדער וועג ניטא ארויסצופאהרען צום הויפט וועג?

לארא האט געפיהלט, אז בעקי־ן טראכט און פיהלט דאס זעלבע וואס זי, און זי איז פון דעם געווארען נאך מעהר אויפגערעגט און נערוועז.

צו וואס האט זי זאך געדאכט אין א פרעמדער מאשין... ווער ווייסט זיי, ווער קען זיי... מאלע וואס עס קען זיי איינ־פאלען פאר בייזע געדאנקען אין קאפ...

זי האט געזוכט צו פארטרייבען די בייזע געדאנקען פון זיך, און זיך איינ־ריידען, אז עס איז גארניט. קיין ביין ניט... מסתמא ווייסען זיי דאך, די יונ־געלייט, וואו זיי פאהרען... מסתמא זיכען זיי דעם מיר־צטסטען וועג.

אבער זי האט א טעות געהאט. די מאשין אזוי מיט אמאל געבליבען שטעהן. האט זיך א שטארקען טרייסעל געטאן, אזוי ווי א ראד וואלט אריינגעווארפען אין א טיפען גרוב, און האט זיך מעהר ניט געריהרט.

— וואס איז געשעהן? — האט בע־קי די ערשטע זיך א כאפ געטאן מיט שרעק.

— מיר זענען געסטאקט — האט דער שאופער קלאטבלוטיג ארויסגע־רעדט.

לארא'ס פנים האט זיך איבערגעצויי־גען מיט א טויזליכער בלאסקייט. מעהר פעהלט זיי נישט, נאר צו בלייבען דא שטעקען און ניט קענען זיך ריהרען פון ארט... בייגאנצען, אין דער פינסטער, אין א וואלד, מיט צוויי יונגעלייט לעבען זיי...

— ניט אנדערש, נאר דער ניט־גוטער שפילט אונז אפ א שפיצעל... האט לארא ביי זיך געטראכט.

ארום איז דער וואלד געלעגען אין א געדיכטער פינסטערניש. די לאמפען פון דער מאשין האבען באלויכטען א קליינעם פלאץ אין פראנט פון דער מא־שין. די יונגעלייט זענען ביידע ארויס פון דער מאשין און האבען גענומען ארומ־קוקען וואס עס איז דארט געשעהן.

דער שאופער האט זיך געקראצט אין קאפ:

— אויב־מיר וועלען ניט קענען ארויס־הויבען די דאר — האט ער געזאגט — וועלען מיר מוזען געהן צופוס אהיים.

— אבער מיר קענען דאך פרובירען — האט דער צווייטער יונגערמאן געזאגט.

— איהר וועט מוזען זיין אזוי גוט...

די שטימע פון דעם צווייטען יונגע־מאן איז געווען ווייך און צארט און די פרויען האבען אונטער דעם קלאנג פון זיין שטימע אזוי ווי לייכטער אפגעגע־טעמט.

— די דינסט זאל כאטש האבען שכל און לעגען דאס קינד שלאפען... — האט לארא ניט אויפגעהערט צו טראכטען אין דער זעלבער מינוט.

דער שאופער איז צוגעקומען צו זיי.

— האט ער געזאגט און האט זיי שארף אריינגעקוקט אין דער מאשין.

— מיר זענען געסטאקט — האט דער שאופער קלאטבלוטיג ארויסגע־רעדט.

לארא'ס פנים האט זיך איבערגעצויי־גען מיט א טויזליכער בלאסקייט. מעהר פעהלט זיי נישט, נאר צו בלייבען דא שטעקען און ניט קענען זיך ריהרען פון ארט... בייגאנצען, אין דער פינסטער, אין א וואלד, מיט צוויי יונגעלייט לעבען זיי...

— ניט אנדערש, נאר דער ניט־גוטער שפילט אונז אפ א שפיצעל... האט לארא ביי זיך געטראכט.

ארום איז דער וואלד געלעגען אין א געדיכטער פינסטערניש. די לאמפען פון דער מאשין האבען באלויכטען א קליינעם פלאץ אין פראנט פון דער מא־שין. די יונגעלייט זענען ביידע ארויס פון דער מאשין און האבען גענומען ארומ־קוקען וואס עס איז דארט געשעהן.

דער שאופער האט זיך געקראצט אין קאפ:

— אויב־מיר וועלען ניט קענען ארויס־הויבען די דאר — האט ער געזאגט — וועלען מיר מוזען געהן צופוס אהיים.

— אבער מיר קענען דאך פרובירען — האט דער צווייטער יונגערמאן געזאגט.

— איהר וועט מוזען זיין אזוי גוט...

די שטימע פון דעם צווייטען יונגע־מאן איז געווען ווייך און צארט און די פרויען האבען אונטער דעם קלאנג פון זיין שטימע אזוי ווי לייכטער אפגעגע־טעמט.

— די דינסט זאל כאטש האבען שכל און לעגען דאס קינד שלאפען... — האט לארא ניט אויפגעהערט צו טראכטען אין דער זעלבער מינוט.

דער שאופער איז צוגעקומען צו זיי.

— האט ער געזאגט און האט זיי שארף אריינגעקוקט אין דער מאשין.

— מיר זענען געסטאקט — האט דער שאופער קלאטבלוטיג ארויסגע־רעדט.

לארא'ס פנים האט זיך איבערגעצויי־גען מיט א טויזליכער בלאסקייט. מעהר פעהלט זיי נישט, נאר צו בלייבען דא שטעקען און ניט קענען זיך ריהרען פון ארט... בייגאנצען, אין דער פינסטער, אין א וואלד, מיט צוויי יונגעלייט לעבען זיי...

— ניט אנדערש, נאר דער ניט־גוטער שפילט אונז אפ א שפיצעל... האט לארא ביי זיך געטראכט.

ארום איז דער וואלד געלעגען אין א געדיכטער פינסטערניש. די לאמפען פון דער מאשין האבען באלויכטען א קליינעם פלאץ אין פראנט פון דער מא־שין. די יונגעלייט זענען ביידע ארויס פון דער מאשין און האבען גענומען ארומ־קוקען וואס עס איז דארט געשעהן.

דער שאופער האט זיך געקראצט אין קאפ:

— אויב־מיר וועלען ניט קענען ארויס־הויבען די דאר — האט ער געזאגט — וועלען מיר מוזען געהן צופוס אהיים.

— אבער מיר קענען דאך פרובירען — האט דער צווייטער יונגערמאן געזאגט.

— איהר וועט מוזען זיין אזוי גוט...

— האט דער שאופער געזאגט — האט ער געז